

UNA FLOR BLANQUÍSSIMA ADRIÀ JULIÀ

A CURA DE VALENTÍN ROMA
19.06.2021 - 03.10.2021

Una producció del Centre d'Art
la Panera amb la col·laboració de
La Virreina Centre de la Imatge

La sala de cinema més antiga del món era, en realitat, un petit teatre on tenien lloc *music-halls* i actes esportius, combats de lluita grecoromana i boxa matinal. Situat a la població marinera de La Ciutat, a pocs quilòmetres de Marsella, l'Eden Théâtre també estava a prop del fastuós *château* d'estiu de la família Lumière. Fou el pare dels inventors –qui, a banda de ser un home de negocis, es dedicava a la pintura i a la fotografia– el que va convèncer el propietari de l'Eden, Raoul Gallaud, perquè presentés en el seu teatre les experiències filmiques dels seus dos fills. El 21 de març de 1899, dos-cents cinquanta ciutadans van assistir al primer passi comercial de la història del cinema. El programa que es va mostrar aquell dia constava de dinou pel·lícules, en les quals hi havia demolicions d'edificis, passeigs pels turons veïns, unes panoràmiques sobre el Nil i les piràmides d'Egipte, juntament amb la gravació d'escenes on cowboys americans mostraven la seva perícia amb el llaç.

Així va néixer la pràctica cultural que consisteix a adquirir una entrada, asseure's en un seient tou i, a les fosques, contemplar imatges mòbils. D'aquesta manera, el cinema es va incorporar als rituals de l'oci contemporani, en un poble costaner, amb alguns parèntesis de temps que permetien altres espectacles inevitablement «més realistes».

Però si el naixement cinematogràfic té una onomàstica precisa, la desaparició de les sales d'exhibició és el producte d'una llarga malaltia. Les plataformes televisives per Internet van inaugurar altres formes de consum filmic; la pandèmia i les seves restriccions han comportat un cert *travelling* que es repeteix cada dia: cinemes que tanquen les seves portes definitivament, espais que abans eren captivadors que s'han transformat en ruïnes sense fotogènia, en una mena de cementiri del que fou el gran entreteniment capitalista del segle xx.

Adrià Julià ha investigat, des de diversos projectes i perspectives, quins usos i quins codis de recepció i representació van adquirir, històricament, les imatges. D'altra banda,

també ha explorat alguns processos col·lectius i individuals en els quals la imatge es dirimeix entre ser el residu de certes memòries a punt de perdre's o convertir-se en testimoni d'alguns entossudiments utòpics, a vegades fallits, de reescriure com es llegeixen i s'ordenen, com es normalitzen i es recorden les gramàtiques visuals.

Realitzat en cooperació amb La Virreina Centre de la Imatge de Barcelona, «Una flor blanquíssima» és un projecte que pren el títol d'una descripció que apareix en el *Còdex florentí* de Bernardino Sahagún (1499), un missioner franciscà que narra en nàhuatl i en espanyol la vida dels habitants originaris de Nou Mèxic abans i durant la colonització, que al·ludeix a uns ornaments indígenes fets amb crispetes de panís.

La peça *Popcorn* (2012), que es presenta per primera vegada en forma d'instal·lació, s'articula a partir d'un llargmetratge realitzat amb material promocional de l'empresa californiana de fotografia òptica Photron, l'objectiu de la qual era ensenyar les capacitats tècniques d'un model de càmera ultraràpida. La pel·lícula d'Adrià Julià prolonga fins a noranta minuts el clip originari de dotze segons, en què un gra de panís esclata a velocitat alentida. Aquesta coreografia més violenta que poètica, que adopta cert sentit metafòric –atès que resulta difícil no associar-la a qualsevol tipus de destrucció–, exigeix perseverança per part de l'espectador, romandre en la imatge sense arguments, que és, d'altra banda, el que es demana des de les cinematografies no comercials. Una banda sonora acompanya els desplegaments quasi imperceptibles de la matèria, que inexorablement s'encamina cap al seu apocalipsi particular o cap a la seva apoteosi, segons la preferència de cadascú.

Dos pòsters, un per cada presentació pública de *Popcorn*, completen la instal·lació.

Cal dir que rebentar grans de panís per convertir-los en crispetes és una pràctica culinària molt antiga a l'Amèrica Central i a Sud-Amèrica. La van implantar als Estats

Units els colonitzadors europeus que arribaren a Nord-Amèrica, sobretot a aquelles zones de l'Oest Mitjà i del Mississipí on l'agricultura es basava en la producció de panís. Les màquines de crispetes van sorgir als cinemes de manera primerenca, i al començament es van associar a un tipus de pel·lícules, els western, amb una popularitat imprevisible. Avui són el símbol del cinema com a entreteniment, una icona que genera animadversió o tot el contrari.

America's Sweethearts (2021) és un treball produït específicament per al centre que explora el fenomen del tancament de sales cinematogràfiques durant els darrers temps. Consisteix en una acció subtil museogràficament parlant, però que és fruit de processos complexos d'investigació i de producció. Adrià Julià ha extret diverses parts de la moqueta que tapaven el terra d'un cinema en desús. Amb aquestes ha cobert el paviment de l'espai expositiu. La moqueta és una presència que trobem en nombrosos llocs col·lectius, com ara hotels, teatres i trens, per exemple. Entre les seves funcions principals destaca evitar el soroll, insonoritzar i mantenir la temperatura.

La recuperació d'aquest element, el nou estatut i el règim d'ús que l'artista li atorga suposen, simultàniament, un exercici d'arqueologia, un gest restituïdor i, finalment, una metonímia de cap on aniran els ocis industrialitzats. Això no obstant, «en arribar» al museu, aquesta moqueta, els rastres de brutícia de la qual remeten a la falta de protocols del gregarisme, xoca amb un territori sobreparametritzat, cosa que activa la temptació de segmentar cultura alta i baixa, consumidors i audiències, barbàrie i sofisticació. Però ni el museu és paladí del saber que tot ho democratitza ni l'entreteniment és un embornal per a les perspectives elitistes. L'emocionalitat de les classes mitjanes, forjada des d'èpoques immemorials en aquest «càrtel dels sentiments» que és Hollywood, segons les paraules del cineasta Alexander Kluge, passeja de manera indistinta per qualsevol superfície, transita des del territori groller de tot allò popular fins als paviments asèptics del *white cube* o la *black box*.

Exposició

Comissariat:
Valentín Roma
Coordinació:
Antoni Jové
Disseny expositiu:
Xavier Torrent
Tècnic audiovisual:
Odèon
Disseny gràfic:
Bildi
Muntatge:
Jordi Alfonso,
Carlos Mecerreyes
i Teresa Nogués

Producció

America's Sweethearts:
Producció:
Qwerty SCCL
Arrancament:
Antonio Aguilar
José García
Enrique Ortiz
Agraïments:
Pere Aumedes
Meritxell Lladó
Joan Morey
Emilio Pechuán
Photron USA Inc.

Centre d'Art la Panera

Direcció:
Cèlia del Diego
Coordinació
i comunicació:
Antoni Jové
Centre de
documentació:
Anna Roigé
Educació:
Helena Ayuso
Programes públics:
Roser Sanjuan
Col·laboració:
Jordi Antas,
Júlia Moreno
i Miquel Palomes
Manteniment:
Carlos Mecerreyes

Horari

De dimarts a dissabte,
de 10 a 14 h
i de 17 a 19 h.
Diumenges i festius,
d'11 a 14 h.
Dilluns tancat.
Caps de setmana
d'agost tancat.

ACTIVITATS

Aforament limitat.

Inscripció prèvia
al 973 262 185

comunicaciolapanera@
paeria.cat

JUNY

22

De 10 a 12 H.
NUNCA VOY AL CINE.
Aproximació a la
mostra d'Adrià Julià.
Itinerari comentat a
partir de la selecció
dels 33 cinemes que
han existit a la
ciutat de Lleida,
de la mà d'Oriol Bosch
i de l'artista.

JULIOL

8

19 H.
VISITA A LA MOSTRA D'ADRIÀ
JULIÀ. A càrrec del
comissari.

HO ORGANITZA

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

HI COL·LABORA

